

2020-03-14

Till kommuner i Stockholms län

Påverkan på rutiner vid kommunala verksamheter för hanteringen av covid-19 efter ny inriktning från Region Stockholm

Folkhälsomyndigheten och Smittskydd Stockholm inom Region Stockholm ser tecken på samhällsspridning av det nya coronaviruset, covid-19, i Stockholmsregionen. Med anledning av detta ställer Region Stockholm nu snabbt om till nya rutiner för att hantera sjukdomen så effektivt som möjligt med bibehållen medicinsk kvalitet. Syftet är att skydda äldre och personer som tillhör en riskgrupp från att bli smittade. De nya rutinerna påverkar kommunala verksamheter inom både vård och omsorg exempelvis särskilda boenden, hemtjänst, LSS-boenden, samt skola och förskola.

Region Stockholm förändrar strategin för provtagning av personer som misstänks vara smittade av det nya coronaviruset. Den nya strategin fokuserar på att värna personer som är äldre och/eller har andra sjukdomar som gör att de kan få ett mer allvarligt sjukdomsförlopp om de smittas av det nya coronaviruset.

Den nya inriktningen ställer krav på öppenvården att kunna hantera personer med misstänkt smitta såväl som konstaterade fall av covid-19. Nya riktlinjerna är kommunicerade till samtliga vårdgivare i regionen. Den nya inriktningen påverkar även kommunala verksamheter inom både vård och omsorg exempelvis särskilda boenden, hemtjänst, LSS-boenden, samt skola och förskola. Det är en extraordinär situation vi står inför och för att gemensamt hantera detta på bästa möjliga sätt behövs aktiv samverkan.

Det är mycket viktigt att det finns ett gott samarbete lokalt mellan hemsjukvården, läkarinsatser i särskilt boende samt kommunernas verksamhet. Lokala rutiner för att säkra kontaktvägar och samarbete behöver stärkas. Regionen har uppmanat samtliga regionala öppna verksamheter att prioritera att upprätthålla samarbete med kommunerna för att möjliggöra en god vård och omsorg.

2020-03-14

I detta dokument finns information om riktlinjer och rutiner till vården samt rekommendationer till kommunerna för hantering av misstänkta och konstaterade fall av covid-19.

Innehåll:

- **Medicinsk inriktning för hälso- och sjukvården**
- **Nya provtagningsindikationer**
- **Tillgång till skyddsutrustning**
- **Tillgång till läkemedel**
- **Handläggning av personal, gäller även känt exponerad personal oavsett verksamhet**
- **Handläggning av personer med luftvägssymtom inom särskilda boendeformer för äldre och LSS**
- **Handläggning av personer med luftvägssymtom inom hemtjänst**
- **Handläggning av personer med luftvägssymtom som har personlig assistent**
- **Handläggning av personer med luftvägssymtom som bor i andra former av kommunala stödboenden**
- **Information till besökare**
- **Regionens kampanj ”Tvätta händerna – i hela 30 sekunder”**
- **Digital utbildning i basala hygienrutiner för personal**
- **Information till skolor, förskolor, elevhälsan samt skolledare**
- **Rekommendationer till invånare**
- **Samverkan och information**
- **Kontakta Region Stockholm**

Vårdgivarguiden

Informationen nedan finns även på Vårdgivarguiden, Region Stockholms webbplats för vårdgivare, samt för länets kommuner:

www.vardgivarguiden.se/utveckling/2019-ncov/information-till-kommunal-verksamhet.

Läget förändras dagligen och rutinerna kan komma att ändras löpande. Det är viktigt att de kommunala verksamheterna aktivt håller sig uppdaterade om aktuellt läge för covid-19 på Vårdgivarguiden varje dag.

2020-03-14

Medicinsk inriktning för hälso- och sjukvården

Inriktningen för hälso- och sjukvården är att patienter med covid-19 ska få likvärdig vård som patienter med säsongsinfluensa. Det innebär för kommunala verksamheter att patienter och brukare som misstänks ha eller har konstaterad covid-19 ska hanteras som patienter och brukare med säsongsinfluensa.

- Det är viktigt att personer med symtom på luftvägsinfektion som feber, hosta och andra luftvägsbesvär inte kommer i kontakt med äldre eller personer som tillhör en riskgrupp.
- Det är varje enskild verksamhets ansvar att arbeta på ett sådant sätt att äldre och personer med underliggande sjukdomar skyddas mot smittsamma sjukdomar som covid-19.

Nya provtagningsindikationer

Region Stockholm ändrar provtagningsindikationer till enbart provtagning av personer som vårdas på sjukhus och personer som bor på särskilda boenden för äldre med symtom på covid-19 (luftvägsinfektioner). Region Stockholms indikation skiljer sig i nuläget från Folkhälsomyndighetens på grund av det lokala epidemiologiska läget.

- I nuläget bör provtagning för det nya coronaviruset enbart göras för att identifiera covid-19 hos patienter i behov av slutenvård på sjukhus och personer som bor på särskilt boenden för äldre.
- Anledning till provtagning: klinisk bild. Personer som bor på särskilt boende för äldre eller med akut luftvägsinfektion utan känd orsak med behov av sjukhusvård.

Provtagning görs enligt vanlig rutin.

Tillgång till skyddsutrustning

I dagsläget är skyddsutrustning en bristvara inom delar av Region Stockholms verksamhet i likhet med hela landet. Stor kraft läggs på att säkra tillgången på kort och långs sikt. Region Stockholm ansvarar för skyddsutrustning till sina verksamheter och på samma sätt ansvarar kommunerna för skyddsutrustning till sina verksamheter.

2020-03-14

Tillgång till läkemedel

Region Stockholm har kontinuerliga kontakter med vår dosleverantör Svensk Dos. För närvarande löper produktionen och leveranserna som vanligt, utan kända störningar. En kontinuitetsplan för att säkerställa produktionen av dosdispenserade läkemedel finns och kommer att kommuniceras vid behov.

Handläggning av personal, gäller även känt exponerad personal oavsett verksamhet

- Exponerad vård- och omsorgspersonal ska arbeta som vanligt men vara uppmärksam på symtom.
- Om personal insjuknar utanför arbetsplatsen, ska personen stanna hemma tills hen är symtomfri minst två dagar. Provtagning görs inte.
- Vid tillkomst av symtom på arbetsplatsen med feber och/eller luftvägssymtom ska personen omedelbart avsluta arbetspasset och gå hem och stanna hemma tills stabilt symtomfri minst två dagar. Provtagning görs inte.
- Vid svåra symtom kontaktas 1177.

Handläggning av personer med luftvägssymtom inom särskilda boendeformer för äldre och LSS

Personer med symtom som på om covid-19 (luftvägsinfektioner) som bor i särskilda boendeformer för äldre och LSS handläggs enligt särskild rutin.

Vårdtagare med symtom på hosta, snuva, halsont, andningsbesvär och/eller feber alternativt konstaterad covid-19

- Vårdtagare med symtom bör i första hand vistas i sin lägenhet med stängd dörr tills de varit symtomfria i två dagar. Undvik långvarig vistelse i gemensamma lokaler. De vårdtagare som inte har eget rum ska flyttas till ett enkelrum. Kontakta ansvarig läkare som samråder med infektionskonsult angående eventuell provtagning och hur den ska ske.
- Den medicinska bedömningen avgör var vårdtagaren ska vårdas. Ansvarig läkare samråder med infektionskonsult. Om transport till annan vårdgivare, möt upp transporten som ska hämta vårdtagaren.
- I samråd med ansvarig sjuksköterska/behandlande läkare görs en bedömning avseende vilka undersökningar, behandlingar och/eller

2020-03-14

aktiviteter som kan anstå. Följ basala hygienrutiner och klädregler. Använd stänkskydd, så som kirurgiskt munskydd och visir/skyddsglasögon vid risk för stänk av kroppsvätskor mot ansiktet.

Vårdtagare utan symtom och som varit i kontakt (exponerad) med bekräftat fall av covid-19

Exponerad vårdtagare utan symtom är inte smittsam. Vårdtagaren observeras avseende eventuella infektionssymtom som till exempel hosta, snuva, andningsbesvär och/eller feber under 14 dagar räknat från tidpunkt för senaste möjliga smittexposition. Ansvarig läkare konsulteras vid symtom hos vårdtagaren. Arbeta enligt basala hygienrutiner och klädregler

Läs mer i Vårdhygieniska rutiner inom särskilda boendeformer för äldre och LSS:

<https://vardgivarguiden.se/globalassets/kunskapsstod/vardhygien/smitta-mne-handlingsprogram-och-riktlinjer/omhandertagande-av-covid-19-inom-sabo--.pdf>

Observera att rutinen kan komma att ändras, var därför uppmärksamma på att det är den senaste versionen som används.

Handläggning av personer med luftvägssymtom inom hemtjänst

Brukare med symtom på hosta, snuva, halsont, andningsbesvär och/eller feber alternativt konstaterad covid-19

- Brukare med symtom bör i första hand vistas i hemmet tills de varit symtomfria i två dagar. Vid behov av sjukvård kontaktas 1177 eller vårdcentral per telefon. Vid svåra symtom ring 112.
- Följ basala hygienrutiner och klädregler. Använd stänkskydd, så som kirurgiskt munskydd och visir/skyddsglasögon vid risk för stänk av kroppsvätskor mot ansiktet.

Läs mer i dokumentet: "Vårdhygienrutiner inom hemtjänst":

<https://vardgivarguiden.se/globalassets/kunskapsstod/vardhygien/smitta-mne-handlingsprogram-och-riktlinjer/omhandertagande-av-covid-19-i-hemtjanst-.pdf>

2020-03-14

Brukare utan symtom och som varit i kontakt (exponerad) med bekräftat fall av covid-19

Exponerad brukare utan symtom är inte smittsam. Följ basala hygienrutiner och klädregler som vanligt.

Handläggning av personer med luftvägssymtom som har personlig assistent

Handläggning av personer med luftvägssymtom som har personlig assistent ska följa samma rutinbeskrivning som för hemtjänst, se ovan.

Handläggning av personer med luftvägssymtom som bor i andra former av kommunala stödboenden

Vid misstänkt eller bekräftat fall:

- Personen vistas på eget rum helst med egen toalett och dusch så länge hen är sjuk och två dagar efter symtomen avtagit.
- Vid gemensam toalett och dusch uppmanas till snabba besök och ej vistas mer än nödvändigt i korridor eller andra gemensamma utrymmen. Förse personen med engångsnäsdukar och uppmana hen att täcka mun och näsa med näsduk vid hosta och nysning
- Om möjligt avgränsa personal som behöver ta hand om personen
- Personal tillämpar som vanligt basala hygienrutiner.
- Vid risk för stänk av kroppsvätskor mot ansiktet används stänkskydd t.ex. visir eller skyddsglasögon och munskydd
- Om personen är i behov av sjukhusvård, kontakta 1177

Mängden skyddsutrustning är begränsad inom Region Stockholm och ska i första hand tillhandahållas av kommunen (se även ovan om skyddsutrustning).

Information till besökare

Det går inte att införa ett fullständigt stopp för besökare till personer som är äldre och/eller tillhör en riskgrupp, eftersom det finns de som behöver ha närstående vid sin sida. Men Region Stockholm uppmanar till så stor restriktivitet som möjligt. Även för de som har anledning att ha någon vid sin sida bör det vara så få besökare som möjligt för att minimera risken för smittspridning. De som besöker måste vara utan något symtom på luftvägsinfektion, har hosta och/eller feber.

2020-03-14

Ladda ned entréskylt till verksamheter för att minska smittspridning av covid-19:

www.vardgivarguiden.se/globalassets/kunskapsstod/smittydd/publikationer/infoskylt-corona-besok/informationsskylt-om-covid-19-for-besokare.pdf

Regionens kampanj ”Tvätta händerna – i hela 30 sekunder”

Regionens kampanj ”Tvätta händerna – i hela 30 sekunder” uppmanar invånarna att ta eget ansvar för att minska spridning av covid-19 och andra smittsamma sjukdomar. Informationsmaterial som kan användas på hemsidor, skärmar eller skrivas ut och sätts upp eller dela ut gällande coronaviruset och covid-19.

Länk till materialet på Vårdgivarguidens sida med kommunikationsstöd:

www.vardgivarguiden.se/utveckling/2019-ncov/trycksaker-etc

Digital utbildning i basala hygienrutiner för personal

Vårdhygien Stockholms digitala utbildning i basala hygienrutiner är för tillfället kostnadsfri för alla oavsett avtal med Vårdhygien. Detta är en åtgärd för att öka kunskapen och minska risken för smittspridning.

Länk till utbildningen på Vårdgivarguiden:

www.vardgivarguiden.se/kunskapsstod/vardhygien/digital-utbildning

Det kan också vara en bra idé att minska antalet personer som vistas i lokalerna kring uppgifter som städning, fastighetsskötsel och andra servicefunktioner. Nödvändiga uppgifter som städning och fastighetsskötsel som inte kan vänta måste naturligtvis utföras, men ska skötas av så få personer som möjligt och som får särskild information om vikten att stanna hemma så snart man får någon typ av luftvägsymptom.

Information till skolor, förskolor, elevhälsan samt skolledare

Elever kan gå i förskola och skola och personal arbeta som vanligt om de inte har symtom.

Alla som uppvisar något symtom på luftvägsinfektion, har hosta och/eller feber ska stanna hemma tills denne symtomfri och ytterligare två dygn därefter.

2020-03-14

Rekommendationerna uppdateras löpande. Kommunerna kan bestämma om lokala förändringar och anpassningar utifrån lokalt läge och Region Stockholm hänvisar till respektive kommun för frågor.

Rekommendationer till invånare

Personer med symtom på luftvägsinfektion (även lindriga) rekommenderas att:

- Stanna hemma och inte träffa andra personer än dem de bor med, fram tills två dagar efter symtomfrihet.
- Inte resa med, buss, tunnelbana, tåg eller flyg.

Personer som har frågor om coronaviruset utan att ha symtom kan ringa till 113 13 för att få svar på sina frågor. På 1177.se finns det mycket information till invånare om coronaviruset. Personer som behöver sjukvårdsrådgivning ska ringa 1177 som vanligt, men det kan vara svårt att komma fram på grund av hård belastning.

Samverkan och information

Region Stockholm är angelägna om en nära samverkan med kommunerna i länet. Löpande samordning och samverkan sker i dagsläget genom Samverkan Stockholm och kontakten via TiB (Tjänsteman i Beredskap). Information till kommunerna om arbetet med covid-19 kommer också att läggas ut på Vårdgivarguiden.

Ni hittar informationen på www.vardgivarguiden.se/utveckling/2019-ncov/information-till-kommunal-verksamhet/

2020-03-14

Kontakta Region Stockholm

För frågor från kommunerna går det bra att antingen ringa eller maila in frågor till Region Stockholm.

Det finns två telefonnummer öppna kl. 8-17 sju dagar i veckan.

072-467 36 45

070-737 50 33

Om det är upptaget så vänligen vänta lite och försök sedan igen.

Det går också bra att maila frågor till funktionsbrevlåda:

covid19kommunfragor.hsf@sll.se

Vi förväntar oss hög belastning och det kan därför dröja innan svar kommer. Vi besvarar frågorna i turordning och så snabbt vi hinner.

Vänliga hälsningar

Elda Sparrelid

Chefläkare Region Stockholm